

5 octombrie 2024

Ziua Mondială a Profesorului

**VALORIFICĂM
VOCILE
PROFESORILOR!**

Huticon, The Studio, Tally18/Shutterstock.com

**DE ZIUA INTERNAȚIONALĂ A EDUCAȚIEI,
FSLI FACE UN APEL CĂTRE GUVERNANȚI:
NU LĂSAȚI EDUCAȚIA FĂRĂ VIITOR!
CREȘTE NUMĂRUL PENSIONARILOR LA CATEDRĂ, PENTRU CĂ
TINERII NU VOR SĂ LUCREZE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT!**

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ semnalează o situație dureroasă cu care se confruntă sistemul de educație din România - de la un an la altul, numărul cadrelor didactice care s-au pensionat, dar care optează să lucreze în continuare, la plata cu ora, este în creștere.

Situația a fost generată atât de lipsa posturilor titularizabile, cât mai ales de numărul foarte mic al tinerilor care vor să profeseze în sistemul de învățământ de stat.

Absolvenții de studii superioare nu sunt interesați de o carieră didactică din cauza demotivării salariale! În învățământul românesc de stat, în ciuda creșterilor salariale care au fost acordate în ultima perioadă, venitul unui debutant rămâne în continuare insuficient pentru a acoperi nevoile de bază ale unui tânăr. În acest moment, vă reamintim că un profesor debutant are un salariu de până la 4.000 de lei net/ lunar.

Cu un venit lunar de aproximativ 800 de euro, în condițiile în care doar chiria sau rata pentru o locuință poate depăși jumătate din acest salariu, este foarte greu pentru un tânăr să accepte să lucreze în școlile de stat din România. Cu un astfel de venit, un tânăr nu se poate întreține, dacă nu are ajutorul familiei sale. Să aștepte ani la rând pentru a acumula vechime și pentru a fi plătit potrivit grilelor de salarizare sau să stea la mila guvernelor pentru indexări sau majorări salariale, este descurajant. În privat, dacă este performant, un tânăr ajunge să își dubleze venitul într-un termen mult mai scurt. Niciodată sistemul de educație de stat nu va avea cum să țină pasul cu bonusurile sau facilitățile acordate de angajatorii privați, pentru răsplătirea și fidelizarea angajaților care își fac treaba. Prin urmare, îi întreb pe această cale pe guvernanții României, pe parlamentari și chiar pe președintele țării: cum se vrea România Educată? Performanța se face cu investiții susținute, cu stabilitate și respect pentru oamenii care oferă calitate prin ceea ce știu să facă!

Ne arătăm aprecierea pentru colegii seniori care, printr-un efort susținut și prin dedicare profesională, continuă să predea, pentru a suplini lipsa profesorilor tineri. Învățământul are nevoie acută de tineri, care să vină cu energie, cu idei inovatoare, cu metode noi de predare în fața elevilor, cărora le trebuie stimulat interesul pentru școală, iar acest lucru înseamnă multă dinamică. Din păcate, dinamica din învățământ are o singură valență în acest moment: creșterea numărului suplinitoilor în școlile din întreaga țară. Acest lucru este decontat direct de elevii care ajung pe parcursul unui ciclu de școlarizare să aibă la aceeași materie 3 sau 4 profesori diferiți, cu metode diferite de predare, cu pedagogie diferită, cu stiluri diferite. Este periculos pentru formarea unor elevi să ai atât de multă instabilitate!

Educația trebuie să fie în vârful listei de priorități pentru factorii decidenți ai acestei țări, de la care așteptăm interes, responsabilitate și implicare!

Ziua Internațională a Educației, sărbătorită pe data de 5 octombrie, ar trebui să fie momentul în care celebrăm acest sistem. Din păcate, lista neajunsurilor este în continuare mult prea mare!

Le mulțumim tuturor colegilor care au înțeles, în ciuda eforturilor și a provocărilor, importanța sistemului de învățământ, motiv pentru care s-au pus în slujba educației! Apreciam tot ceea ce fac și știm că datorită lor avem încă rezultate la competiții internaționale, acolo unde steagul României este pe podium!

Le mulțumim elevilor care vin cu deschidere și plăcere la școală, respectându-și profesorii și mentorii!

Le mulțumim părinților care au înțeles că școala trebuie să rămână un loc sacru al cunoașterii și al dezvoltării!

De Ziua Internațională a Educației, FSLI vrea un viitor și unul mai bun pentru școala din România!

Președinte FSLI, Simion Hancescu

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PROFESORILOR, cunoscută și ca **World Teachers' Day**, celebrată anual în **ROMÂNIA** la data de **5 OCTOMBRIE** sub titulatura de "Ziua Mondială a Educației", este sărbătorită la nivel global, începând din 1994, la inițiativa UNESCO.

Această zi reprezintă o ocazie specială pentru a recunoaște contribuția esențială a profesorilor la educația tinerelor generații și la dezvoltarea societăților în ansamblu. Prin educație, profesorii nu doar transmit cunoștințe, ci formează caractere, încurajează gândirea critică și contribuie la construirea unei lumi mai echitabile și mai incluzive.

World Teachers' Day a fost stabilită pentru a marca semnarea, în 1966, a recomandării OIM/ UNESCO cu privire la statutul profesorilor, un document de referință care stabilește standardele internaționale privind drepturile și responsabilitățile profesorilor, dar și condițiile necesare pentru o educație de calitate. Acesta subliniază faptul că profesorii sunt un factor central în orice sistem educațional și că sprijinirea acestora este crucială pentru succesul fiecărui elev.

Tema acestei zile internaționale variază în fiecare an, aducând în discuție provocările și nevoile cu care se confruntă cadrele didactice la nivel global. De exemplu, în anii recentți, temele s-au axat pe necesitatea atragerii și menținerii în sistem a unor cadre didactice bine pregătite, pe importanța formării continue și pe integrarea tehnologiilor în educație. Pandemia de COVID-19 a scos la lumină și alte provocări, cum ar fi adaptarea rapidă la educația online și lipsa infrastructurii digitale, mai ales în regiunile defavorizate.

Această zi oferă o **platformă globală pentru a discuta despre dificultățile cu care se confruntă profesorii și pentru a promova schimbările necesare în sistemele de educație.**

În multe părți ale lumii, cadrele didactice lucrează în condiții dificile, cu resurse insuficiente și salarii mici. Acest lucru afectează nu doar moralul lor, dar și calitatea educației pe care o pot oferi. Prin sărbătorirea **World Teachers' Day**, se atrage atenția asupra acestor probleme și se încurajează guvernele și factorii de decizie să investească mai mult în educație și în sprijinirea profesorilor.

Un alt aspect esențial al acestei zile este **promovarea egalității de șanse în educație.**

În multe țări, există încă inegalități semnificative în accesul la educație de calitate, fie din cauza sărăciei, fie din cauza discriminării bazate pe gen, etnie sau dizabilități. Profesorii sunt adesea în prima linie în lupta pentru a asigura că toți elevii, indiferent de contextul lor, primesc o educație echitabilă și incluzivă. Astfel, sprijinirea cadrelor didactice nu doar că îmbunătățește calitatea educației, dar contribuie și la reducerea inegalităților sociale și economice.

World Teachers' Day nu este doar despre recunoașterea eforturilor individuale ale profesorilor, ci și despre rolul lor colectiv în realizarea Obiectivului de Dezvoltare Durabilă numărul 4, stabilit de ONU – acela de a asigura o educație de calitate, echitabilă și incluzivă pentru toți. Acest obiectiv subliniază necesitatea unei educații accesibile pentru fiecare copil, indiferent de condițiile socio-economice, și recunoaște că profesorii sunt cheia în atingerea acestui deziderat.

Pe 5 octombrie, în întreaga lume, se organizează diverse evenimente pentru a sărbători această zi: conferințe, seminarii, ceremonii de premiere, ateliere de lucru și activități de sensibilizare a opiniei publice. De asemenea, organizațiile guvernamentale și non-guvernamentale lansează campanii prin care își arată susținerea pentru profesori și atrag atenția asupra importanței educației de calitate. În unele țări, cadrele didactice sunt premiate pentru munca lor și pentru impactul pe care îl au asupra comunităților.

Un alt punct important este legat de **formarea și sprijinul continuu al profesorilor**. Educația nu este un domeniu static, iar profesorii trebuie să se adapteze în mod constant la noile cerințe, tehnologii și metode de predare. Prin urmare, este esențial ca profesorii să aibă acces la formare profesională continuă și să fie sprijiniți în utilizarea noilor tehnologii și resurse educaționale. În plus, trebuie să se acorde o atenție specială bunăstării lor emoționale și psihologice, mai ales în contextul stresului cauzat de pandemie și de schimbările rapide din educație.

Aceasta zi atât de specială pentru cei care lucrează în domeniul educației este o oportunitate pentru fiecare dintre noi să reflectăm asupra influenței pe care un profesor o poate avea asupra vieții noastre. De-a lungul istoriei, mulți profesori și mentori au inspirat mari schimbări și au format lideri, oameni de știință și creatori care au schimbat lumea. Prin recunoașterea muncii lor și sprijinirea acestora, contribuim la crearea unei lumi mai bune, unde educația de calitate este disponibilă pentru toți.

De aceea, **World Teachers' Day** nu este doar o sărbătoare dedicată profesorilor, ci **un moment de reflecție asupra rolului vital pe care aceștia îl joacă în societatea globală.**

INVESTIȚIA ÎN EDUCAȚIE ȘI ÎN PROFESORI NU ESTE DOAR O RESPONSABILITATE MORALĂ, CI ȘI O NECESITATE PRACTICĂ PENTRU ASIGURAREA UNUI VIITOR PROSPER ȘI ECHITABIL PENTRU TOATE GENERAȚIILE CARE VOR URMA.

ROMÂNIA

Această notă de țară oferă o prezentare generală a caracteristicilor cheie ale sistemului educațional din România, pe baza raportului „Education at a Glance 2024”. În conformitate cu tema centrală a raportului "Education at a Glance 2024", aceasta evidențiază aspectele legate de echitatea în educație.

Datele din această notă sunt furnizate pentru cel mai recent an disponibil, astfel cum este indicat în „Education at a Glance 2024”.

ACCESUL LA EDUCAȚIE, PARTICIPARE ȘI PROGRES

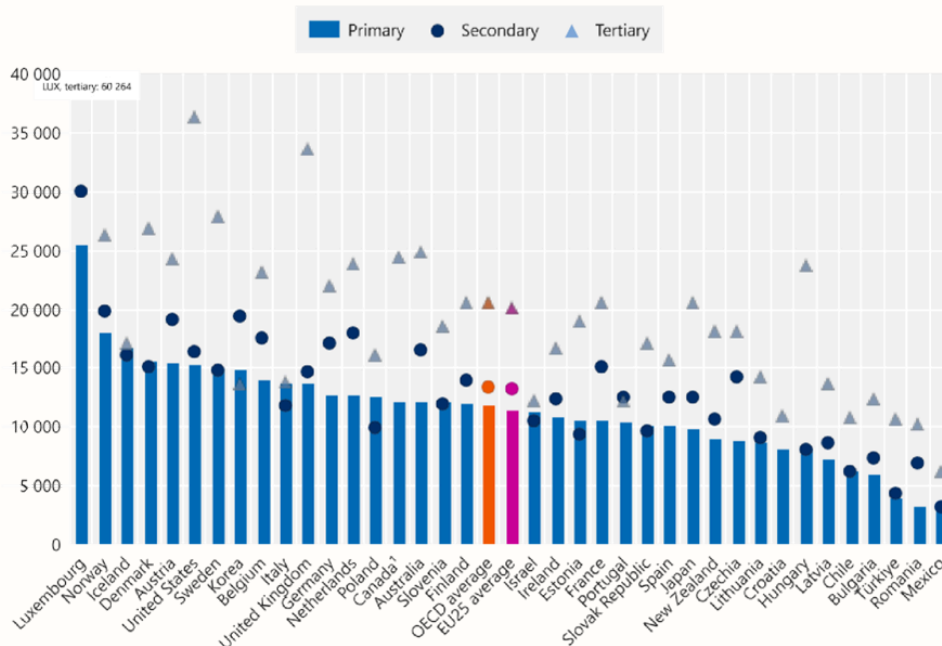
- Educația preșcolară poate contribui la reducerea decalajelor de dezvoltare care dezavantajează unii copii atunci când se înscriu în școala primară. În majoritatea țărilor OCDE, marea majoritate a copiilor sunt înscriși în învățământul preșcolar cu un an înainte de începerea învățământului primar. În România, 81% dintre copiii din această grupă de vârstă sunt înscriși, în comparație cu media OCDE de 96%.
- Deși majoritatea copiilor și tinerilor participă la educație în anii de dinaintea și de după învățământul obligatoriu, nu toți fac acest lucru. Pentru a crește înscrierea în primii ani de viață sau în rândul tinerilor, douăsprezece țări membre ale OCDE și țări în curs de aderare au mărit durata învățământului obligatoriu în ultimul deceniu. România este una dintre acestea, deoarece atât începutul, cât și sfârșitul învățământului obligatoriu au fost prelungite cu 1 și, respectiv, 2 ani. Până în 2022, învățământul obligatoriu în România a durat de la vârsta de 5 la 19 ani, pentru un total de 14 ani, ceea ce a fost peste media OCDE de 11 ani (figura 2). Începând cu anul școlar 2023-2024, vârsta de începere a învățământului obligatoriu a fost redusă la 4 ani.

RESURSE FINANCIARE INVESTITE ÎN EDUCAȚIE

- Cheltuielile medii anuale per student din învățământul primar până la cel terțiar (inclusiv cercetare și dezvoltare) în România sunt de 6.279,00 USD, comparativ cu o medie de 14.209,00 USD în țările OCDE. În majoritatea țărilor, cheltuielile cresc în funcție de nivelul de educație. În România, cheltuielile per student sunt de 3.346,00 USD în învățământul primar, 6.885,00 USD în învățământul secundar și 10.137,00 USD în învățământul terțiar educație (figura 3).
- În 2021, România cheltuiește 2,5% din produsul intern brut (PIB) pentru instituțiile de învățământ de la nivel primar la terțiar (inclusiv cercetare și dezvoltare). Aceasta este mai mică decât media OCDE de 4,9% din PIB. În medie, la nivelul OCDE, ponderea din PIB dedicată instituțiilor de învățământ (de la nivel primar la terțiar) a fost în general stabilă, cu 4,9 % în 2015 și 2021. Cu toate acestea, tendințele variază considerabil între țări. România se numără printre țările în care cheltuielile ca procent din PIB au rămas aproximativ constante, la 2,5%. Cu toate acestea, se preconizează că decalajul ca procent din PIB se va reduce în următorii ani datorită unei creșteri generale a bugetului alocat educației.
- Educația timpurie a primit multă atenție în ultimii ani datorită importanței sale, în special pentru copiii din familiile defavorizate. În România, investițiile publice în educația preșcolară raportate la PIB au crescut cu 9% între 2015 și 2021. În întreaga OCDE, acestea au crescut în medie cu 9 % în această perioadă.

Notă: Toate cifrele privind cheltuielile din prezenta notă sunt exprimate în USD, calculate pe baza ratelor de schimb ale parității puterii de cumpărare (PPP).

Figura 3. Cheltuieli totale pe elev echivalent normă întreagă în învățământul primar, secundar și terțiar (2021) În echivalent USD convertit utilizând PPA, cheltuielile pentru instituțiile de învățământ

1. Învățământul primar include programe preprimar și secundar inferior.

Țările sunt clasate în ordinea descrescătoare a cheltuielilor totale pe elev echivalent normă întreagă în învățământul primar.

Sursă: OCDE (2024), tabelul C1.1. Pentru mai multe informații, a se vedea Education at a Glance 2024 Sources, Methodologies and Technical Notes (<https://doi.org/10.1787/e7d20315-en>).

- În întreaga OCDE, autoritățile publice sunt responsabile pentru marea majoritate a cheltuielilor cu educația, în special la nivelul învățământului obligatoriu. În România, 98% din cheltuielile totale pentru instituțiile primare provin din surse publice, ceea ce este peste media OCDE de 93%. În multe țări, cheltuielile private reprezintă o pondere mai mare în învățământul preprimar și terțiar. În România, ponderea cheltuielilor publice pentru învățământul preprimar este de 96%, peste media OCDE de 86%, în timp ce pentru învățământul terțiar este de 92%, față de o medie OCDE de 68%.
- Distribuția cheltuielilor publice pentru educație pe niveluri de guvernare diferă de la o țară la alta. În unele țări, toate cheltuielile finale pentru învățământul primar provin de la administrațiile centrale, în timp ce în alte țări toate cheltuielile finale provin de la administrațiile locale sau regionale. În România, guvernul central este responsabil pentru 86% din cheltuielile finale pentru învățământul primar, în timp ce guvernele locale sunt responsabile pentru 14% din cheltuielile finale pentru învățământul primar.
- Taxele de școlarizare sunt o componentă importantă a cheltuielilor private pentru învățământul terțiar, însă acestea variază considerabil de la o țară la alta. În România, cu 2163 USD pe an pentru studenții naționali din programele de licență, acestea se situează la mijlocul intervalului dintre țările OCDE pentru care sunt disponibile date.
- Guvernele trebuie să decidă cum să aloce fondurile între domeniile de politică. Educația (inclusiv cercetarea și dezvoltarea) este un element major de cheltuieli și reprezintă, în 2021, 10,1% din totalul cheltuielilor publice, în medie, în OCDE. În România, această pondere este mai mică, cu 6,4%.

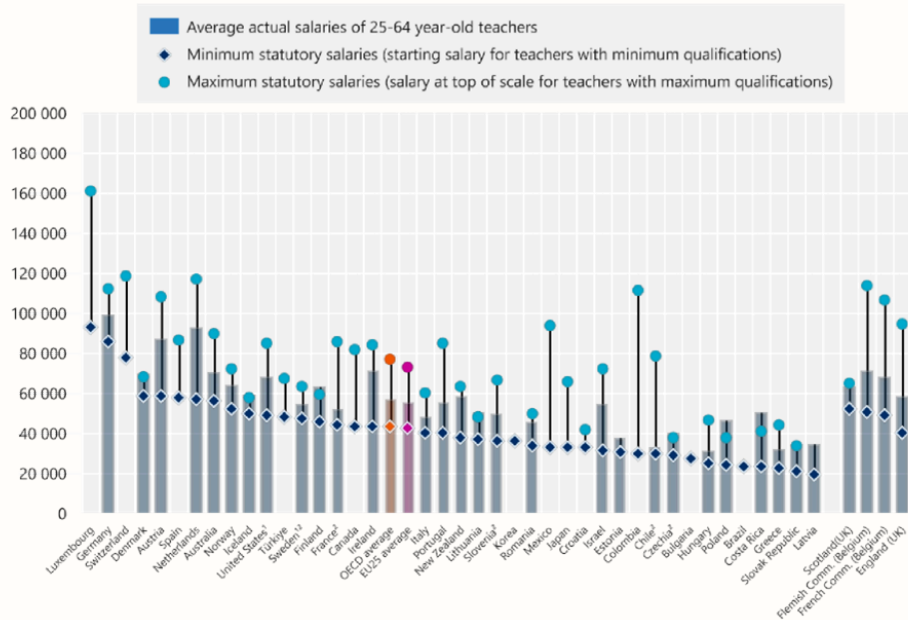
PROFESORII, MEDIUL DE ÎNVĂȚARE ȘI ORGANIZAREA ȘCOLILOR

- În cadrul OCDE, 18 din 21 de țări cu date disponibile privind învățământul secundar raportează că se confruntă cu un deficit de cadre didactice pe deplin calificate la începutul anului universitar 2022/2023. România se confruntă cu un deficit de profesori la toate nivelurile de învățământ, la unele discipline, dar nu la toate, inclusiv matematică, științe naturale, educație fizică și sănătate, arte, alte discipline.
- În 2023, salariile efective ale profesorilor din învățământul secundar inferior din România au ajuns la 45.602,00 USD (comparativ cu 56.462,00 USD în medie în țările OCDE), cu 37% mai mari decât salariul

minim prevăzut de lege (salariul de început cu calificări minime) de 33.267,00 USD. Diferența dintre salariile efective și salariile minime legale rezultă parțial din structura populației de profesori (în funcție de calificare și experiență), deoarece aceasta afectează nivelul salariilor legale, dar și din valoarea plăților suplimentare legate de muncă (prime și indemnizații pentru îndeplinirea anumitor sarcini) (figura 4).

Figura 4. Salariile medii efective ale profesorilor din învățământul secundar inferior comparativ cu salariul minim legal și salariile maxime (2023)

Salariile anuale ale profesorilor din instituțiile publice, în echivalent USD, convertite utilizând PPA pentru consumul privat

Notă: salariile reale includ bonusuri și indemnizații.

1. Salarii reale pentru salariile minime și maxime prevăzute de lege.

2. Anul de referință pentru salariile reale diferă de 2023. Consultați tabelul sursă pentru mai multe informații.

Țările și alți participanți sunt clasificați în ordinea descrescătoare a salariilor inițiale pentru profesorii cu calificările minime.

Sursă: OCDE (2024), tabelul D3.3 și OECD Data Explorer, <https://data-explorer.oecd.org/>. Pentru mai multe informații, a se vedea Education at a Glance 2024 Sources, Methodologies and Technical Notes (<https://doi.org/10.1787/e7d20315-en>).

• Munca profesorilor constă într-o varietate de sarcini, inclusiv predarea, dar și pregătirea lecțiilor, notarea temelor și comunicarea cu părinții. Numărul de ore pe care profesorii sunt obligați prin contract să le predea variază foarte mult de la o țară la alta. În România, profesorii de la nivelul secundar inferior trebuie să predea 513 ore anual. Aceasta este sub media OCDE de 706 ore pe an.

Raportul elev-profesor variază de la o țară la alta și de la un nivel de învățământ la altul. În medie, în OCDE, există 14 elevi per profesor în învățământul primar, 13 elevi în învățământul secundar inferior și 13 elevi în învățământul secundar superior. În România, cifrele corespunzătoare sunt 18 în învățământul primar, 11 în învățământul secundar inferior și 13 în învățământul secundar superior. În timp ce ratele mai mici de elevi-profesori permit profesorilor să se concentreze mai mult asupra nevoilor individuale, acestea necesită cheltuieli generale mai mari pentru salariile profesorilor și trebuie evaluate în raport cu alte priorități de cheltuieli.

• Între 2013 și 2022, vârsta medie a profesorilor a crescut în întreaga OCDE. În învățământul secundar inferior, 36% dintre profesori au 50 de ani sau mai mult, față de 35% în 2013. România are mai puțini profesori în vârstă de 50 de ani sau mai mult, doar 26% dintre profesori fiind în această categorie de vârstă, față de 25% în 2013.

• Majoritatea sistemelor de învățământ implică elevii și părinții în administrarea școlilor publice. În majoritatea țărilor, este obligatoriu ca reprezentanții părinților să facă parte din consiliul de administrație al școlilor publice. Participarea elevilor este mai puțin răspândită, dar totuși frecventă. În România, participarea părinților în organul de conducere al școlilor publice este obligatorie, iar participarea elevilor este, de asemenea, obligatorie.